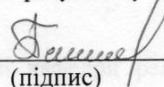

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького

Факультет Громадського розвитку та здоров'я
Кафедра Реабілітації та здоров'я людини

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

Пелень Р.А.
(ПІП)

«01» 09 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 29 «ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ І МЕТОДИ ПЕРЕМІЩЕННЯ В РЕАБІЛІТАЦІЇ»
(код і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти «Бакалавр»
(назва освітнього рівня)
галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(назва галузі знань)
спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
(назва спеціальності)
освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»
(назва)
вид дисципліни Обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

Львів – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Технічні засоби і методи переміщення в реабілітації» для студентів 3 курсу Б-О спеціальності 227 «Фізична терапія та ерготерапія» за освітньою програмою «Фізична терапія та ерготерапія»

Укладачі:

доцент, к. мед. наук _____ Шабієвський А. Й.

Магістр, асистент

Батюк В. І.

(підпис, прізвище та ініціали)

(підпис та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри реабілітації та здоров'я людини

протокол від «1» 09 2021 року № 2

В.о. завідувача кафедри реабілітації та здоров'я людини

(підпис)

(Івасик Н.О.)

(прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» (назва спеціальності)

протокол № 1 від «1» 09 2021 р.

Голова НМКС _____

(Івасик Н.О.)

(підпис, прізвище та ініціали)

Схвалено рішенням навчально-методичної

ради факультету соціального розвитку та здоров'я

(назва факультету)

протокол № 2 від «02» 09 2021р.

Голова НМРФ _____

Сливак Н.Б.

(підпис, прізвище та ініціали)

Ухвалено вченою радою факультету

протокол № 4 від «30» 08 2021р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	90	
Усього годин аудиторної роботи	40	
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	8	
• практичні заняття, год.	32	
• лабораторні заняття, год.		
семинарські заняття, год.		
Усього годин самостійної роботи	50	
Форма контролю	Залік	

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
для денної форми здобуття освіти –
для заочної форми здобуття освіти –

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни — набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок для підбору технічних засобів у фізичній терапії та ерготерапії особам з різними травмами чи захворюваннями і оволодіти навичками правильного користування цими засобами.

Вивчення навчальної дисципліни «Технічні засоби і методи переміщення у реабілітації» ґрунтується на таких засвоєних навчальних дисциплінах: динамічна анатомія, біомеханіка та клінічна кінезіологія та інші.

Здобуті знання з «Технічні засоби і методи переміщення у реабілітації» є основою для вивчення наступних навчальних дисциплін: терапевтичні вправи, обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності опорно-рухового апарату, теорії і технології оздоровчо-рекреаційної активності.

2.2. Завдання навчальної дисципліни (ЗК, СК(ФК))

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей:

– **загальні компетентності:**

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 04. Здатність працювати в команді.
- ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

– **спеціальні (фахові) компетентності:**

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії

2.3. Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та

вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма навчання (ДФЗО)						заочна форма навчання (ЗФЗО)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Технічні засоби у фізичній терапії та ерготерапії												
Тема 1. Технічні засоби у фізичній терапії	22	2	8			12						
Тема 2. Технічні засоби у ерготерапії	16	2	4			10						
Разом за розділом	38	6	12			22						
Розділ 2. Особливості підбору технічних засобів і методи переміщення												
Тема 3. Характеристика та особливості підбору технічних засобів	28	2	12			14						
Тема 4. Моделі та правила страхування під час пересування і переміщення	24	2	8			14						
Разом за розділом	52	4	20			28						
Усього годин	90	10	20			50						

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Технічні засоби у фізичній терапії. Визначення технічного засобу і відповідності їх використання у фізичній терапії. Використання технічних засобів у структурі МКФ Бар'єри у використанні допоміжних засобів. Стратегії надання допоміжних засобів. Класифікація допоміжних засобів.	2	
2	Технічні засоби у ерготерапії. Стратегії надання допоміжних засобів. Класифікація допоміжних засобів. Технічні засоби для самообслуговування. Технічні засоби для особистої гігієни. Технічні засоби для навчання в освітніх закладах.	2	

3	Характеристика та особливості підбору технічних засобів. Особливості підбору крісла колісного з врахуванням індивідуальних антропометричних даних. Використання паралельних брусів після травм чи захворювань, особливості підбору, та переваги і недоліки. Використання милиць, особливості підбору, та переваги і недоліки. Використання палиць, особливості підбору, та переваги і недоліки.	2	
4	Моделі та правила страхування під час пересування і переміщення. Страхування осіб по рівній поверхні використовуючи раму трапецію. Страхування осіб по рівній поверхні використовуючи палиці або милиці. Страхування при підйомі і спуску на бордюр з ходунцями. Страхування при підйомі і спуску по сходах з палицею. Переміщення в положенні сидячи із супервізією. Переміщення за допомогою ковзаючого простирадла. Переміщення з положення лежачи у положення сидячи з опущеними ногами.	2	
Усього годин		8	

3.3. Практичні (лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Технічні засоби у фізичній терапії. Визначення технічного засобу і відповідності їх використання у фізичній терапії. Використання технічних засобів у структурі МКФ Бар'єри у використанні допоміжних засобів. Стратегії надання допоміжних засобів. Класифікація допоміжних засобів.	8	
2	Технічні засоби у ерготерапії. Стратегії надання допоміжних засобів. Класифікація допоміжних засобів. Технічні засоби для самообслуговування. Технічні засоби для особистої гігієни. Технічні засоби для навчання в освітніх закладах.	4	
3	Характеристика та особливості підбору технічних засобів. Особливості підбору крісла колісного з врахуванням індивідуальних антропометричних даних. Використання паралельних брусів після травм чи захворювань, особливості підбору, та переваги і недоліки. Використання милиць, особливості підбору, та переваги і недоліки. Використання палиць, особливості підбору, та переваги і недоліки.	10	
4	Моделі та правила страхування під час пересування і переміщення. Страхування осіб по рівній поверхні		

	використовуючи раму трапецію. Страхування осіб по рівній поверхні використовуючи палиці або милиці. Страхування при підйомі і спуску на бордюр з ходунцями. Страхування при підйомі і спуску по сходах з палицею. Переміщення в положенні сидячи із супервізією. Переміщення за допомогою ковзаючого простирадла. Переміщення з положення лежачи у положення сидячи з опущеними ногами.	10	
Усього годин		32	

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Історія розвитку технічних засобів у світі та Україні	6	
2	Сучасні протезні технології і їх застосування.	8	
3	Сучасні ортези, особливості підбору і їх застосування.	8	
4	Сучасні тренажерні апарати і особливості їх використання	10	
5	Методи переміщення у візку	8	
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів		10	
Усього годин		50	

4. Індивідуальні завдання

1. Особливості активних крісел колісних для занять спортом.
2. Особливості переміщення після ендопротезування.

5. Методи навчання

Вивчення предмету проводиться за допомогою наступних методів:

- викладання лекційного матеріалу;
- використання навчального наглядного обладнання (таблиць, стендів, муляжів тощо);
- використання презентацій, відеофільмів;
- розв'язування тестів, ситуаційних задач;
- проведення практичних досліджень та оцінка їх результатів;
- науково-дослідна робота;
- самостійна робота студентів.

Основними видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- лекції;
- практичні заняття;
- самостійна позааудиторна робота студентів (СРС).

6. Методи контролю

Згідно з вимогами Положення про організацію навчальних програм в Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (2015) система оцінювання знань студентів передбачає два види контролю – поточний та підсумковий.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті, зміст якого узгоджується з темою цього заняття. Основними видами контролю знань є тестові контрольні роботи та усне опитування. Результати контрольної роботи оцінюються за чотирьох бальною шкалою («2», «3», «4», «5»).

Поточний контроль та оцінювання знань студентів з тем самостійної роботи здійснюється під час проведення тестового контролю на відповідному аудиторному занятті.

Підсумковий контроль засвоєння та оцінювання знань студентів проводиться після закінчення вивчення ними програми навчальної дисципліни шляхом здачі іспиту.

До цього виду контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

7. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Успішність студента оцінюється за 100–бальною шкалою під час проведення поточного та підсумкового контролю знань, яким є залік.

Поточний контроль проводиться протягом семестру шляхом усного опитування, тестового і письмового контролю, перевіркою виконання тем самостійної роботи тощо.

Максимальна кількість балів за засвоєння розділів дисципліни протягом семестру становить 100:

100 (ПК) – 100 максимальних балів з поточного контролю, які може набрати студент за семестр.

$$ПК = \frac{100 \cdot CA3}{5} = 20 \cdot CA3$$

- *CA3* – середнє арифметичне значення усіх одержаних студентом оцінок;
- *max ПК* – максимально можлива кількість балів за поточний контроль у відповідному семестрі дорівнює 100 балів;
- 5 – максимально можливе *CA3*

Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою. Оцінювання рівня знань студентів проводиться за наведеною нижче шкалою.

Критерії оцінювання знань студентів

- 5 – «відмінно» – студент виявляє особливі здібності, має високий показник знань матеріалу дисципліни, правильно використовує набуті знання для побудови відповідей, володіє термінологією, самостійно розкриває власну думку.

- 4 – «добре» – студент правильно і глибоко розуміє питання дисципліни, вміє проявити знання, зіставляти, узагальнювати систематизувати інформацію, має власний підхід до розкриття поставленого питання.

- 3 – «задовільно» – студент висвітлює незначну частину теоретичного матеріалу дисципліни, не повністю виявляє знання і розуміння основних положень, основну частину відповідей відтворює на репродуктивному рівні.

- 2 – «незадовільно» – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного поняття, відповіді невірні, що демонструють нерозуміння суті питань дисципліни.

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/незараховано».

Вирахування підсумкової оцінки та переведення її в бали можна зробити з допомогою таблиці 1. Кожній сумі балів відповідає оцінка за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 1.

Шкала оцінювання успішності студентів

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою		За шкалою ЄCTS
	Екзамен, диференційований залік	Залік	
90 – 100	Відмінно	Зараховано	A
82 – 89	Добре		B
74 – 81			C
64 – 73	Задовільно		D
60 – 63			E
35 – 59	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання		FX
0 – 34	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		F

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/незараховано».

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Підручники та навчальні посібники;
2. Конспект лекцій з дисципліни;
3. Мультимедійні презентації для проведення лекцій;
4. Матеріали для самостійного вивчення на електронних носіях;
5. Тестові контрольні питання для поточного контролю знань;
6. Навчальні таблиці і схеми.

9. Рекомендована література

Базова

1. Вовканич А. С. Вступ до фізичної реабілітації : навч. посіб. / А. С. Вовканич. - Львів : ЛДУФК, 2013. - 184 с.
2. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» [Електронний ресурс] // Верховна Рада України (Верховна Рада України). – 312. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1053-20>.
3. Технічні засоби в фізичній реабілітації: Опорний навчально-методичний інтерактивний комплекс / За заг.ред. Т. В. Кухтик. - Краматорськ: ДІТМ МНТУ ім. Ю.Бугая, 2010. – 106 с.
4. Di Marco A., Russel M. & Masters M., 2003, 'Standards for wheelchair prescription', 50 (1), 30–39. <http://dx.doi.org/10.1046/j.1440-1630.2003.00316.x> Australian Occupational Therapy Journal
5. Haddas R, Villarreal J, Lieberman IH. Kinematic comparison of the use of walking sticks versus a rolling walker during gait in adult degenerative scoliosis patients. Spine deformity. 2020 Aug;8(4):717-23.
6. Joint position paper on the provision of mobility devices in less -resourced settings: a step towards implementation of the Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD) related to personal mobility. Geneva: World Health Organization; 2011.
7. Sheehan NJ, Millicheap P. Talk the walk: the importance of teaching patients how to use their walking stick effectively and safely. Musculoskeletal care. 2008 Sep;6(3):150-4.
8. Suwannarat P, Thaweewannakij T, Kaewsanmung S, Mato L, Amatachaya S. Walking devices used by community-dwelling elderly: Proportion, types, and associated factors. Hong Kong physiotherapy journal. 2015 Jun 1;33(1):34-41.
9. The Standard Rules for the Equalization of Opportunities of Persons with Disabilities. New York: United Nations; 1993.
10. UNICEF, WHO. Assistive Technology for Children with Disabilities: Creating Opportunities for Education, Inclusion and Participation 2015 [cited 2018 SEPTEMBER 28]. Available from: <https://www.unicef.org/disabilities/files/Assistive-Tech-Web.pdf>.
11. Visagie S, Duffield S, Unger M. Exploring the impact of wheelchair design on user function in a rural South African setting. African Journal of Disability. 2015;4(1).
12. William Armstrong, Johan Borg, Marc Krizack, Alida Lindsley, Kylie Mines, Jon Pearlman, Kim Reisinger, Sarah Sheldon. Guidelines on the Provision of Manual Wheelchairs in Less Resourced Settings. World Health Organization; Geneva: 2008.

Допоміжна

1. Вихляєв Ю. М. Реабілітаційні технології і технічні засоби для відновлення людей з обмеженими фізичними можливостями (на прикладі сліпих) : навчальний посібник / Ю.М. Вихляєв; Національний технічний університет України "Київський політехний інститут". – Вінниця : Рогальська І. О., 2012. – 143 с.
2. Попадюха Ю. А. Технічні засоби для відновлення рухових функцій верхніх кінцівок людини / Ю. А. Попадюха, Н. І. Пеценко // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Вип. 14. – 2009. – С. 165–168
3. Bradley SM, Hernandez CR. Geriatric assistive devices. American family physician. 2011 Aug 15;84(4):405-11.
4. Gardiner DM. The Principles Of Exercise Therapy, 4th ed. india: CBS Publishers & Distributors; 2004.
5. O'Sullivan SB, Schmitz TJ, Fulk G. Physical rehabilitation. FA Davis; 2013 Jul 23.
6. Van Hook FW, Demonbreun D, Weiss BD. Ambulatory devices for chronic gait disorders in the elderly. American family physician. 2003 Apr 15;67(8):1717-24.

10. Інформаційні ресурси

1. Home instead Walking sticks Available from:<https://homeinstead.com.au/news/how-to-choose-and-use-a-walking-stick/>
2. Home instead Walking sticks Available from:<https://homeinstead.com.au/news/how-to-choose-and-use-a-walking-stick/>
3. <http://www.who.int/disabilities/technology/en/>
4. <https://hub.permobil.com/blog/how-does-a-manual-wheelchair-grow-with-my-child>
5. https://www.msp.gov.ua/files/Перелік%20ТЗР.pdf?fbclid=IwAR1zXsK3S8S_hpSXW6qE4RiTXY_vRxZYaIAKy68HW9LpNN-InRdarDeeyv0
6. https://www.who.int/disabilities/publications/technology/jpp_final.pdf
7. Oxford health Walking Sticks Available from:<https://www.oxfordhealth.nhs.uk/wp-content/uploads/2014/08/OP-103.15-Safety-information-leaflet-walking-sticks.pdf>